KOMMISSIONENS BESLUT

av den 5 februari 2010

om ändring av beslut 2005/880/EG om beviljande av ett undantag på begäran av Nederländerna i enlighet med rådets direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket

[delgivet med nr K(2010) 606]

(Endast den nederländska texten är giltig)

(2010/65/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket [1], särskilt punkt 2 tredje stycket i bilaga III, och

av följande skäl:

(1) Om den mängd stallgödsel som en medlemsstat avser att sprida per hektar och år skiljer sig från den mängd som anges i punkt 2 andra stycket första meningen samt i punkt 2 a i bilaga III till direktiv 91/676/EEG, måste den fastställas så att den inte inverkar på möjligheten att uppnå de syften som anges i artikel 1 i det direktivet. Den måste också vara motiverad på grundval av objektiva kriterier, såsom i detta fall, lång vegetationsperiod och grödor med stort kväveupptag. Den 8 december 2005 antog kommissionen beslut 2005/880/EG [2], enligt vilket Nederländerna tilläts tillföra 250 kg kväve per hektar och år från stallgödsel på jordbruksföretag med minst 70 % vall och betesmark.

(2) Det undantag som beviljades rör cirka 25 000 jordbruksföretag i Nederländerna och cirka 900 000 hektar och gäller under perioden 1 januari 2006–31 december 2009. Undantaget beviljades av följande skäl:

a) Den nederländska lagstiftning som genomfört direktiv 91/676/EEG omfattar spridningsnormer för både kväve och fosfat, och syftet med spridningsnormerna för fosfat är att fosfatgödslingen senast 2015 ska vara balanserad.

b) Nederländerna behandlade problemet med näringsämnesöverskott från stallgödsel och mineralgödselmedel med hjälp av flera policyinstrument, och under perioden 1992–2002 minskade man antalet nötkreatur med 17 %, grisar med 14 % och får och getter med 21 %. Kväve- och fosformängderna från stallgödsel minskade med 29 respektive 34 % under perioden 1985–2002. Kväve- och fosföröverskotten minskade med 25 respektive 37 % under perioden 1992–2002.

c) Tillgängliga uppgifter om vattenkvaliteten visade att nitrathalten i grundvattnet sjunkit liksom halten av näringsämnen (inbegripet fosfor) i ytvattnet.

d) Av de tekniska och vetenskapliga dokument som åtföljde den nederländska begäran framgick att den föreslagna mängden på 250 kg kväve per hektar och år från stallgödsel på jordbruksföretag med minst 70 % vall och betesmark är förenlig med nivån på 11,3 mg/l N (vilket motsvarar 50 mg/l NO_3) i vatten i alla marktyper och med ett i stort sett obefintligt fosföröverskott, vid optimala odlingsförhållanden.

e) De tekniska och vetenskapliga dokumenten visade vidare att den föreslagna mängden på 250 kg kväve per hektar och år från stallgödsel på jordbruksföretag med minst 70 % vall och betesmark är motiverad på grundval av objektiva kriterier, såsom lång växtsäsong och grödor med stort kväveupptag.

[1] EGT L 375, 31.12.1991, s. 1.
[2] EUT L 324, 10.12.2005, s. 89.

(3) Kommissionen ansåg därför att den mängd stallgödsel som Nederländerna begärt att få använda inte skulle inverka på möjligheten att uppnå syftena med direktiv 91/676/EEG, under förutsättning att vissa stränga villkor uppfylldes. Det rörde sig bland annat om följande villkor: fastställande av gödselplaner för varje jordbruk, dokumentation om gödslingsmetoder i form av gödslingsplaner, periodiska markanalyser, täckgröda på vintern efter majs, särskilda bestämmelser om brytning av vall, förbud mot gödsling före brytning av vall och justering av gödselmängderna för att ta hänsyn till bidraget från baljväxter. Syftet var att se till att gödslingen sker på grundval av grödornas behov och att kväveförlusterna till vatten minskas eller hindras.

(4) För att undvika att det undantag för 2006–2009 som beviljats genom beslut 2005/880/EG leder till ökad gödsling skulle de behöriga myndigheterna se till att produktionen av stallgödsel inte leder till att kväve- och fosformängderna överstiger 2002 års nivå, i enlighet med det tredje nederländska handlingsprogrammet.

(5) Nederländerna har i tid lämnat in de kartor och rapporter som avses i artikel 8 respektive artikel 10 i beslut 2005/880/EG.

(6) Den 14 juli 2009 lämnade Nederländerna in en begäran till kommissionen om förlängning av undantaget. I begäran hänvisades till en detaljerad motivering och till det nederländska representanthusets godkännande av det fjärde handlingsprogrammet för kväve (2010–2013). I detta fjärde handlingsprogram konstateras att (betydande) framsteg gjorts i överensstämmelse med villkoren i undantaget för 2006–2009 och framtida utmaningar. Det bygger vidare på det tredje handlingsprogrammet och innehåller skärpta åtgärder, bland annat striktare normer för kvävespridning på sandjordar, striktare spridningsnormer för fosfor på grundval av markens fosforstatus och längre förbudsperioder för gödselspridning ([1]). Dessa lagstiftningsåtgärder syftar till en ytterligare minskning av näringsämnesöverskottet och ytterligare förbättringar av vattenkvaliteten, eventuellt genom skärpta åtgärder efter perioden 2010–2013.

(7) När det gäller vattenkvaliteten minskar nitrathalten i grundvattnet liksom halten av näringsämnen (inbegripet fosfor) i ytvattnet. De viktigaste effekterna av det tredje handlingsprogrammet väntas dock inte förrän under de närmaste åren.

(8) Övervaknings- och kontrollresultaten visar att undantaget under perioden 2006–2009 omfattade ca 24 000 jordbruksföretag med betesdrift och totalt ca 830 000 hektar odlad mark.

(9) För att undvika att det begärda undantaget leder till ökad gödsling bör de behöriga myndigheterna även fortsättningsvis se till att produktionen av stallgödsel inte leder till att kväve- och fosformängderna överstiger 2002 års nivå.

(10) De resultat som Nederländerna hittills åstadkommit uppfyller villkoren i beslut 2005/880/EG.

(11) Det nödvändiga regelverket för genomförandet av direktiv 91/676/EEG och av det fjärde handlingsprogrammet har antagits och tillämpas också på det begärda undantaget.

(12) Med tanke på de åtgärder som Nederländerna har förbundit sig till genom handlingsprogrammet för perioden 2010–2013 anser kommissionen att den mängd stallgödsel som Nederländerna begärt att få använda under perioden 2010–2013 inte kommer att inverka på möjligheten att uppnå syftena med direktiv 91/676/EEG, om samma strikta villkor som fastställs i beslut 2005/880/EG uppfylls.

(13) Beslut 2005/880/EG upphör att gälla den 31 december 2009.

(14) För att se till att berörda nötkreatursgårdar kan omfattas av undantaget även i fortsättningen bör beslut 2005/880/EG förlängas till och med den 31 december 2013, på de villkor som fastställs i artiklarna 4–10 i beslut 2005/880/EG.

(15) Tidsfristen för rapportering till kommissionen enligt artikel 10 i beslut 2005/880/EG bör dock anpassas till och vara densamma som tidsfristen för rapporteringsskyldigheterna enligt artikel 8 beslut 2005/880/EG.

(16) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den nitratkommitté som inrättats i enlighet med artikel 9 i direktiv 91/676/EEG.

([1]) Lag av den 26 november 2009 om ändring av lagen om gödselmedel (Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 551); regeringens förordning av den 9 november 2009 om ändring av regeringens förordning om användning av gödselmedel och regeringens förordning om växthusodling (Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 477); regeringens förordning av den 14 december 2009 om ändring av regeringens förordning om genomförande av lagen om gödselmedel (Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 601); förordning utfärdad av ministern för jordbruk, natur och livsmedelssäkerhet av den 15 december 2009 om ändring av genomförandeförordningen för lagen om gödselmedel (Staatscourant Koninkrijk der Nederlanden, 30 december 2009, 20342).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Beslut 2005/880/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1 ska ersättas med följande:

"Artikel 1

Härmed medges det undantag som Nederländerna begärde genom en skrivelse av den 8 april 2005 och den förlängning som begärdes genom en skrivelse av den 14 juli 2009 för att kunna tillåta en större mängd stallgödsel än vad som fastställs i punkt 2 andra stycket första meningen och i punkt 2 a i bilaga III till direktiv 91/676/EEG."

2. Artikel 10.1 andra stycket ska ersättas med följande:

"Rapporten ska lämnas in till kommissionen varje år under det andra kvartalet året efter verksamhetsåret."

3. Artikel 11 ska ersättas med följande:

"Artikel 11

Tillämpning

Detta beslut ska tillämpas till och med den 31 december 2013 inom ramen för det fjärde nederländska handlingsprogrammet."

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Nederländerna.

Utfärdat i Bryssel den 5 februari 2010.

På kommissionens vägnar

Stavros DIMAS

Ledamot av kommissionen